

3. Круцевич Т.Ю. Теория и методика физического воспитания. Т. 2. К.: Олимпийская литература, 2003. 392 с.
4. Мицкан Б.М., Римик Р.В., Маланюк Л.Б. Професійно-прикладна фізична підготовка у технічних закладах освіти. Вісник Прикарпатського університету. Серія: Фізична культура. Івано-Франківськ. 2014. Вип.20. С. 122-127.
5. Раевский Р.Т. Проблема физической подготовленности современного человека и пути ее решения на пороге XXI века. Физическая культура, спорт, туризм – в новых условиях развития стран СНГ: Междунар. науч. конгр. Минск, 1999. ч II. С. 20-24.
6. Римик Р.В., Маланюк Л.Б. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів медичних коледжів. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт; уклад. А. В. Цьось, А. І. Альошина. 2017. Вип. 27. С. 65-71.
7. Римик Р.В., Маланюк Л.Б. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів коледжу ресторанного сервісу і туризму. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки. Фізичне виховання і спорт; уклад. А. В. Цьось, А. І. Альошина. 2017. Вип. 28. С. 52-57.
8. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. К.: Олімпійська література, 2001. 440 с.

References

1. Zuev T.F. Kolichestvennaja ocenka fizicheskoy tjazhesti i nervnoj naprjazhennosti truda rabotnic osnovnyh predpriyatij shvejnyh fabric [A quantitative assessment of the physical severity and nervous tension of the work of female workers in the main enterprises of garment factories] Gigiena zhenskogo truda. Rostov na-Donu, 1975. : 60-61.
2. Krucevich T.YU. Metody issledovaniya individual'nogo zdorov'ja detej i podrostkov v processe fizicheskogo vospitaniya [Research methods of individual health of children and adolescents in the process of physical education] K., 1999. 230 p.
3. Krucevich T.YU. Teorija i metodika fizicheskogo vospitaniya [Theory and methodology of physical education] T. 2. K.: Olimpijskaja literatura, 2003. 392 p.
4. Mytskan B.M., Rymyk R.V., Malaniuk L.B. Profesiino-prykladna fizychna pidhotovka u tekhnichnykh zakladakh osvity [Vocational and applied physical training in technical educational institutions] Visnyk Prykarpatskoho universytetu. Seria: Fizychna kultura. Ivano-Frankivsk. 2014. Vol. 20. 122-127.
5. Raevskij R.T. Problema fizicheskoy podgotovlenosti sovremennogo cheloveka i puti ee reshenija na poroge XXI veka [The problem of physical fitness of a modern person and ways to solve it on the threshold of the XXI century] Fizicheskaja kul'tura, sport, turizm – v novyh uslovijah razvitija stran SNG: Mezhdunar. nauch. kongr. Minsk, 1999. II. 20-24.
6. Rymyk R.V., Malaniuk L.B. Profesiino-prykladna fizychna pidhotovka studentiv medychnykh koledzhiv [Professional and applied physical training of medical college students] Molodizhnyi naukovyi visnyk Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu im. Lesi Ukrainky. Fizychno vykhovannia i sport; uklad. A. V. Tsos, A. I. Aloshyna. 2017. Vol. 27. 65-71.
7. Rymyk R.V., Malaniuk L.B. Profesiino-prykladna fizychna pidhotovka studentiv koledzhu restorannoho servisu i turizmu [Professional and applied physical training of students of the College of Restaurant Service and Tourism] Molodizhnyi naukovyi visnyk Skhidnoievropeiskoho natsionalnoho universytetu im. Lesi Ukrainky. Fizychno vykhovannia i sport; uklad. A. V. Tsos, A. I. Aloshyna. 2017. Vol. 28. 52-57.
8. Serhiienko L.P. Testuvannia rukhovyykh zdibnostei shkolariv [Testing of motor abilities of schoolchildren] K.: Olimpijska literatura, 2001. 440 p.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.6K(135).34
УДК 378.046-021.68:796.071(436)

Романчук О. В.
доктор педагогічних наук, доцент
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
Данилевич М. В.
доктор педагогічних наук, професор
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів
Проценко У.С.
кандидат педагогічних наук, доцент
Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ В АВСТРІЇ

Модернізація сучасної вищої фізкультурної освіти, в основі якої лежить гуманізація навчально-виховного процесу, визначає нові орієнтири її розвитку. Першочерговим завданням вищої школи є підвищення якості підготовки фахівців, здатних до активної творчої діяльності в різних галузях громадського та суспільного життя. Прискорення темпів розвитку науки, поява нових видів діяльності, які необхідні для роботи сучасного фахівця, вимагають від нього постійного професійного зростання та самовдосконалення. Здоров'я людей – основа соціально-економічної зрілості та успішності держави. У статті проаналізовано форми проведення професійної підготовки педагогічних кадрів фізкультурно-спортивного профілю в Австрії. Професійне становлення педагога фізкультурно-спортивного профілю здійснюється в різних умовах. Доведено, що післядипломна підготовка відкриває значні можливості для

швидкого реагування на зміни у суспільному житті. Післядипломна підготовка фахівців приділяє значну увагу розвитку особистісних якостей та забезпеченню самореалізації у фаховій діяльності. Отже, австрійська система післядипломної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту володіє широким спектром програм післядипломної освіти, що дає можливість реагувати на зміни на ринку праці.

Ключові слова: професійна підготовка, післядипломна освіта, фахівець фізичного виховання і спорту, фізкультурно-спортивний профіль.

Romanchuk Olha, Danylevych Myroslava, Protsenko Ulyana. Postgraduate education of specialists in physical education and sport in Austria. Modernization of modern higher physical education, which is based on the humanization of the educational process, determines new guidelines for its development. The primary task of higher education is to improve the quality of specialists' training capable of active creative activity in various spheres of public life. The article analyzes the forms of professional training of teachers of physical culture and sports in Austria. Professional development of a physical education teacher is carried out in different conditions. It is proved that postgraduate training opens up significant opportunities for rapid response to changes in public life. Postgraduate training of specialists pays considerable attention to the development of personal qualities and self-realization in professional activities. Many programs aimed at general theoretical issues to specific practical and professional problems have been developed for Austrian sports professionals. All these programs contribute to the professional growth and personal development of physical culture and sports professionals. The topics of courses in the system of postgraduate education in Austria are multifaceted: courses of valedological, professional-theoretical and practical nature. Important in the system of postgraduate training of physical education and sports in Austria are master's programs, built on the principle of credit-module system of education among the main programs are: "Social integration of children and youth", "Psychomotor skills", "Professional interaction and counselling". The main attention is paid to new complex problems of professional pedagogical activity and to the organization of communication and interaction in the school environment, joint problem solving and division of responsibilities of all participants of the educational process. Thus, the Austrian system of postgraduate training of specialists in physical education and sports has a wide range of postgraduate education programs, which makes it possible to respond to changes in the labour market.

Key words: professional training, postgraduate education, specialist in physical education and sports, physical culture and sports profile.

Постановка проблеми. Динамічні зміни у сфері фізкультурно-спортивної роботи з дітьми і молоддю зумовлюють необхідність постійного моніторингу якості професійної освіти фахівців цього профілю, впровадження нових підходів до їхньої підготовки, забезпечення можливостей для їх неперервного фахового зростання. Становлення педагога фізкультурно-спортивного профілю здійснюється в різних умовах: під час навчання у профільних освітніх закладах різних рівнів, у ході повсякденної професійної практики, у процесі самоосвіти.

Ключову роль у розв'язанні цієї проблеми відіграє післядипломна чи додаткова фахова освіта, як невід'ємна складова системи професійної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту. Післядипломна підготовка, будучи найменш формальною і регламентованою складовою багаторівневої системи професійної освіти, відкриває широкі можливості для інтенсивної підготовки фахівців галузі фізичного виховання і спорту до успішної професійної діяльності з урахуванням стрімких змін у суспільстві, нових викликів, вимог та завдань [1].

Аналіз літературних джерел. Система професійної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту є предметом активного наукового пошуку цілої низки науковців: О. Ю. Ажиппо, О. О. Безкопильний, П. Б. Джурицький, Л. В. Денисова, Є. А. Захаріна, Н. І. Степанченко, Л. П. Сущенко, О. В. Тимошенко та ін.

Питання сучасного стану та тенденції розвитку системи професійної освіти фахівців фізичного виховання і спорту за кордоном досліджувалися у працях Н. О. Белікової, М. В. Данилевич, С. Я. Індики, С. В. Мединського, Л. П. Пуховської, Т. Є. Кристопчук, М. Є. М'яковського, Є. Н. Приступи, О. В. Романчук, І. Х. Турчик. Учені зазначають, що для успішної інтеграції України в Європейський освітній простір необхідно врахувати досвід та здобутки інших країн.

Мета дослідження – проаналізувати особливості організації та змісту післядипломної освіти фахівців фізичного виховання і спорту в Австрії.

Для досягнення мети використовувався комплекс теоретичних методів дослідження: аналіз, синтез, узагальнення та систематизація.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розуміння важливості неперервного професійного вдосконалення кадрів для фізкультурно-спортивної роботи з дітьми та молоддю в Австрії слугує причиною пильної уваги державних та громадських структур до розбудови системи післядипломної освіти, яка б за організацією, формою і змістом об'єктивно й оперативно реагувала на державні і суспільні запити щодо якості кадрового забезпечення галузі фізичного виховання і спорту. У результаті цих зусиль сучасна австрійська система післядипломної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту вирізняється логічною структурою, різноманітністю форм організації, змістовою орієнтованістю на сучасні виклики професійної практичної діяльності педагогів фізкультурного профілю [6].

Післядипломна освіта фахівців фізичного виховання і спорту в Австрії реалізується на базі закладів середньої і вищої освіти, а саме університетів (у містах Відень, Грац, Зальцбург, Інсбрук), вищих педагогічних шкіл (у містах Айзенштадт, Баден, Відень, Грац, Зальцбург, Інсбрук, Клягенфурт, Кремс, Лінц, Фельдкірх) та академій спорту (у містах Відень, Грац, Інсбрук та Лінц). Вони забезпечують належну подальшу професійну підготовку педагогічних кадрів фізкультурно-спортивного профілю у формі постійно діючих семінарів, спеціальних курсів для розвитку необхідних професійних вмінь і навичок та стажування у різноманітних освітніх, виховних, спортивних закладах. Такі форми

післядипломної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту вважаються найбільш ефективними, оскільки вони забезпечують оперативне оволодіння новітніми досягненнями, передовим досвідом у галузі фізичного виховання і спорту дітей та молоді [8].

Загалом зміст післядипломної освіти педагогічних кадрів *фізкультурно-спортивного* профілю тісно пов'язаний з комплексними, різноплановими завданнями їхньої професійної діяльності, питаннями взаємозв'язку спорту та повноцінного фізичного розвитку, передових технологій фізкультурної підготовки тощо. Очевидними перевагами такої додаткової освіти є належні умови та можливості здобути, удосконалити недостатні чи відсутні у фахівців фізичного виховання і спорту знання, вміння, навички в доволі стислі терміни. Водночас варто наголосити, що післядипломна підготовка фахівців в Австрії спрямована не тільки на послідовне вдосконалення їхніх професійних якостей, збагачення і оновлення наявних знань і умінь, а й на розвиток особистісних якостей, задоволення індивідуальних освітніх потреб, забезпечення самореалізації у професійній діяльності [5].

Ключовими ідеями австрійської системи післядипломної підготовки педагогічних кадрів *фізкультурно-спортивного* профілю є, по-перше, визнання фахівця активним суб'єктом освітнього процесу, по-друге, опора на природне прагнення кожної людини до особистісного саморозвитку і професійного самовдосконалення, по-третє, опертя процесу підготовки на індивідуальний професійний досвід того, хто навчається, по-четверте, відповідність освітніх пропозицій реальним освітнім потребам педагогів *фізкультурного* профілю, по-п'яте, акцент на спільній навчальній діяльності та обмін досвідом [6].

На відміну від інших компонентів системи неперервної професійної освіти фахівців фізичного виховання і спорту, післядипломна підготовка забезпечує передовсім спрямування педагогічного процесу на різнобічне збагачення та оновлення сформованої під час попереднього навчання та практичної педагогічної діяльності системи знань, умінь і навичок. Вона дає можливість максимально наблизити процес підготовки до реальних потреб і проблем професійної практики, сприяє усвідомленню педагогом *фізкультурно-спортивного* профілю себе як особистості і професіонала, здійснює цілеспрямований і планомірний вплив на особистість педагога з метою самовиховання і самовдосконалення.

Здійснення всіх названих завдань системи післядипломної підготовки педагогічних кадрів фізкультурно-спортивного профілю Австрії забезпечено розмаїттям програм, спрямованих на удосконалення їх професійної компетентності. Їхня тематика і проблематика сягає від загальних теоретичних питань до специфічних практичних професійних проблем. Наприклад, австрійські вищі педагогічні школи пропонують для педагогічних кадрів фізкультурно-спортивного профілю програми додаткової підготовки як загального, тобто загальнопедагогічного, валеологічного, так і специфічного, зокрема методичного, практичного спрямування [7].

Курси загальнопедагогічного характеру фокусують увагу слухачів на нагальних проблемах освіти і виховання молодих поколінь загалом, на сучасних особливостях педагогічної професії, питаннях педагогічної майстерності тощо. Це, наприклад, такі курси, як: ідентичність та формування особистості; конфлікти і насильство у школі; попередження мобінгу в шкільному середовищі; шкільне право; автентичність особистості педагога та ін. [7].

Програми валеологічного характеру сприяють більш детальному ознайомленню педагогічних кадрів із питаннями зміцнення і збереження здоров'я учнів у процесі шкільного навчання; створення безпечного, сприятливого для життя і здоров'я дітей; теоретичними та методичними підходами до формування здорової, активної, творчої особистості школяра, здатної впродовж усього життя самостійно зберігати, розвивати і підтримувати своє здоров'я на належному рівні. До цієї групи навчальних курсів можна віднести такі: вплив харчування і руху на навчальні здібності учнів; рух як умова особистісного розвитку і щасливого життя учня; школа руху – основа здорового навчання і життя; зміцнення здоров'я у шкільному середовищі; перша медична допомога та ін. [7].

Курси професійно-теоретичного характеру звертають увагу слухачів безпосередньо на проблеми фахової діяльності педагога фізкультурно-спортивного профілю, розкривають специфічні теоретичні, методичні, організаційні аспекти шкільної фізкультурної освіти, спортивної підготовки дітей і молоді. Сюди належать, наприклад, курси: фізичне виховання робить сильним; навчання фізичної активності й спорту та зміцнення здоров'я; навчання спорту: шкільні освітні стандарти; рух і спорт: методика викладання дисципліни; баланс, рівновага та майстерність на уроці спорту та ін. [7].

Програми професійно-практичного характеру передбачають підготовку кадрів з фізичного виховання дітей і молоді в різних видах спорту, передовсім нових, та організаційно-методичних аспектах їх викладання в рамках шкільної *фізкультурно-спортивного* підготовки учнів, позашкільної спортивно-виховної та оздоровчої роботи тощо. Це, зокрема, курси: стрибки – біг – метання; аеробіка; бадмінтон; спайкбол; алтімат фрісбі та ін. [7].

Тож, як бачимо, тематика курсів для додаткової підготовки фахівців фізичного виховання і спорту в системі післядипломної освіти Австрії є доволі різноманітною, вона щорічно оновлюється відповідно до нових потреб професійної діяльності у цій галузі. Зміст навчання кадрів з фізичного виховання і спорту не передбачає викладання основ відповідних наук, переважності програм підготовки суто інформативним матеріалом, мало пов'язаним із завданнями професійної діяльності педагога *фізкультурно-спортивного* профілю. Тематика підготовчих курсів відображає збалансоване поєднання загальнопедагогічних, валеологічних, *фізкультурно-спортивних*, виховних складових, варіативність змісту післядипломного навчання, їхню спрямованість на розв'язання поточних і перспективних завдань галузі фізичного виховання і спорту дітей та молоді.

Програми курсів післядипломної підготовки педагогічних кадрів *фізкультурно-спортивного* профілю має гнучку структуру і незначні обсяги (в рамках 10–30 год.) з метою забезпечення варіативності та диференційованості навчального процесу. Таким чином забезпечується можливість вільного вибору курсів та укладання індивідуальної програми підготовки відповідно до запитів щодо підвищення рівня професійної компетентності кожного окремого працівника сфери фізичного виховання і спорту. Така додаткова підготовка фахівців у системі післядипломної освіти є

досить результативною, оскільки забезпечує набуття нових знань та формування конкретних професійних вмінь, якостей завдяки короткотерміновому концентрованому навчанню.

У системі післядипломної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту в Австрії пропонуються також спеціальні магістерські програми, що передбачають поглиблення чи розширення професійної компетентності педагога, набутої в результаті проходження магістерського курсу "Рух і спорт". За тематикою ці програми є доволі різноманітними, виявляючи як загальне педагогічне спрямування, так і вузькопрофесійний характер: соціальна інтеграція дітей; психомоторика; професійна взаємодія і консультування.

Усі програми побудовані за принципами кредитно-модульної системи навчання, яка забезпечує гнучкість, варіативність змісту підготовки через його структурування у вигляді сукупності навчальних модулів. У системі післядипломної, додаткової професійної освіти це має вирішальне значення, оскільки відповідні програми можуть вибудовуватися не тільки з урахуванням актуальних змістовних тематик, запитів закладу професійної діяльності, а й враховувати кваліфікацію конкретного педагога, його професійні потреби, рівень розвитку конкретних професійних компетентностей. Відтак програми забезпечують формування додаткових компетенцій вихователів дошкільних освітніх закладів, вчителів шкіл, працівників позашкільних спортивних установ, розширюючи перспективи їх професійної самореалізації.

Програма "Соціальна інтеграція дітей і молоді" призначена для ознайомлення педагогічних кадрів різного профілю з проблемами адаптації дітей і молоді у шкільному середовищі, озброєння їх вміннями і навиками допомоги і підтримки школярів, особливо з емоційними та психічними проблемами, у процесі їх інтеграції в учнівський колектив. Зміст програми складають такі модулі: спостереження та аналіз ситуацій шкільної практики (5 кредитів ЄКТС); рефлексія в педагогічній практиці (13 кредитів ЄКТС); саморефлексія навчальної і соціальної поведінки (7 кредитів ЄКТС); опис та аналіз учнівської взаємодії (10 кредитів ЄКТС); вікова психологія та психопатологія дитячого і підліткового віку (18 кредитів ЄКТС); проблеми шкільної адаптації (5 кредитів ЄКТС); кризові ситуації та методи їх подолання (5 кредитів ЄКТС); соціально-педагогічна робота з класом (5 кредитів ЄКТС); форми і методи індивідуального консультування (5 кредитів ЄКТС); планування заходів шкільної адаптації (5 кредитів ЄКТС); методи і форми психолого-педагогічної роботи в школі (5 кредитів ЄКТС); організація соціально-педагогічної підтримки (5 кредитів ЄКТС); співпраця у сфері психолого-педагогічної підтримки школярів (5 кредитів ЄКТС); науково-дослідна робота (5 кредитів ЄКТС) [3].

Програма "Психомоторика" забезпечує набуття ґрунтовних знань щодо особливостей взаємозв'язку психічного і фізичного розвитку людини, методів діагностики перебігу цього процесу в різні вікові періоди, ефективних способів організації фізичної, рухової активності дітей у дитячих садках і школах. Ці завдання реалізуються в рамках таких модулів: анатомія і фізіологія (8 кредитів ЄКТС); основи психомоторики (12 кредитів ЄКТС); фізичний і соціальний розвиток (10 кредитів ЄКТС); моторика та інтелектуальний розвиток (6 кредитів ЄКТС); психомоторний розвиток (10 кредитів ЄКТС); діагностика психомоторного розвитку (12 кредитів ЄКТС); професійна практика (12 кредитів ЄКТС) [2].

Програма "Професійна взаємодія і консультування" спрямована на удосконалення комунікаційних та консультаційних компетенцій педагогічних кадрів незалежно від профілю і спеціалізації. У рамках програми пропонується детальний розгляд теорії та практики організації успішної взаємодії між усіма суб'єктами педагогічного процесу, форми й види консультаційної допомоги в різноманітних ситуаціях професійної педагогічної діяльності. Вона охоплює такі модулі: загальні основи консультування (15 кредитів ЄКТС); сучасні підходи до консультативної діяльності (30 кредитів ЄКТС); консультативна підтримка в комплексних проблемних ситуаціях (20 кредитів ЄКТС); психосоціальна допомога (7 кредитів ЄКТС); етичні основи педагогічного консультування (4 кредитів ЄКТС); основи науково-дослідницької діяльності (10 кредитів ЄКТС); підготовка магістерської роботи (15 кредитів ЄКТС) [4].

Як бачимо, розглянуті програми передбачають збагачення і розвиток компетенцій педагогів усіх профілів, зокрема і фізкультурно-спортивного, у різних видах педагогічної (та суміжних, пов'язаних з нею) діяльності, покликані сприяти їх професійному зростанню й особистісному розвитку. На відміну від звичайних магістерських освітніх програм, післядипломні магістерські програми більшою мірою фокусуються на нових, комплексних проблемах професійної педагогічної діяльності. Зміст цих програм орієнтовано не на питання стосовно викладання певного предмета, як-от спорт чи фізичне виховання, а на організацію комунікації та взаємодії в шкільному середовищі, структурування діяльності класу, стимулювання комунікації в ньому, супроводження спільного вирішення проблем і поділ відповідальності усіх учасників освітнього процесу.

Висновки. Підсумовуючи все викладене, можемо стверджувати, що австрійська система післядипломної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту забезпечує належні умови для їх неперервного особистісного й професійного вдосконалення, набуття нових знань, умінь, навичок відповідно до нових реалій професійної практики. Широкий спектр програм післядипломної, додаткової освіти педагогічних кадрів, зокрема фізкультурно-спортивного профілю, дає їм змогу швидко реагувати на постійні зміни на ринку праці, які виражаються в неперервному ускладненні й урізноманітненні професійних завдань, а також визначати нові шляхи для особистісного розвитку та професійної самореалізації.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні змісту й особливостей організації післядипломної освіти фахівців фізичного виховання і спорту в інших країнах та віднаходженні траєкторій інтеграції у європейський освітній простір.

Література

1. Романчук О. В. Теоретико-методологічні основи підготовки фахівців фізичного виховання і спорту до

педагогічної діяльності з дітьми і молоддю в Австрії (XX – поч. XXI ст.): дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 / Дрогобицький держ. пед. ун-т ім. І. Франка. Дрогобич, 2021. 527 с.

2. Curriculum des Universitätslehrgangs «Psychomotorik». Mitteilungsblatt der Universität Wien. 2009. Nr. 21. 8 S.
3. Curriculum für den Universitätslehrgang "Integration von Kindern und Jugendlichen mit emotionalen und sozialen Problemen im Kontext von Schule". Mitteilungsblatt der Universität Wien. 2010. Nr. 31. 25 S.
4. Curriculum für den Universitätslehrgang "Professionelle Interaktion und Counseling". Mitteilungsblatt der Universität Wien. 2019. Nr. 42. 18 S.
5. Fortbildung Kompakt. Wissenschaftstheoretische und praktische Modelle zur wirksamen Lehrer/innenfortbildung. Innsbruck : Studienverlag, 2017. 292 S.
6. Lehrerfortbildung und Lehrerweiterbildung. Nationaler Bildungsbericht Österreich / Müller F. H., Kemethofer D., Andreitz I., Nachbaur G., Soukup-Altrichter K. Graz : Leykam, 2019. S. 99–142.
7. PH Wien. Fort- und Weiterbildungsangebot. Sommersemester 2020. Wien : Verlag der PH Wien, 2019. 44 S.
8. Schwerpunktsetzungen im Bereich der Fort- und Weiterbildung 2014–2018 an den Pädagogischen Hochschulen // Rundschreiben. 2014. Nr. 5. S. 1–6.

References

1. Romanchuk, O. (2020). Theoretical and methodological foundations of training specialists in physical education and sports for pedagogical activities with children and youth in Austria (20th – the early 21st c). (Doctoral dissertation). Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Drohobych [in Ukrainian].
2. Curriculum des Universitätslehrgangs "Psychomotorik". (2009). Mitteilungsblatt der Universität Wien, (21), 8.
3. Curriculum für den Universitätslehrgang "Integration von Kindern und Jugendlichen mit emotionalen und sozialen Problemen im Kontext von Schule". (2010). Mitteilungsblatt der Universität Wien, (31), 25.
4. Curriculum für den Universitätslehrgang "Professionelle Interaktion und Counseling". (2019). Mitteilungsblatt der Universität Wien, (42), 18.
5. Fortbildung Kompakt. Wissenschaftstheoretische und praktische Modelle zur wirksamen Lehrer/innenfortbildung. (2017). Innsbruck : Studienverlag, 292.
6. Müller, F. H., Kemethofer, D., Andreitz, I., Nachbaur, G., Soukup-Altrichter, K. (2019). Lehrerfortbildung und Lehrerweiterbildung. Nationaler Bildungsbericht Österreich, 99–142.
7. PH Wien. Fort- und Weiterbildungsangebot. Sommersemester 2020. (2019). Wien : Verlag der PH Wien, 44.
8. Schwerpunktsetzungen im Bereich der Fort- und Weiterbildung 2014–2018 an den Pädagogischen Hochschulen (2014). Rundschreiben, (5), 1–6.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.6K(135).35

Ружило С.В.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені І. Франка, м. Дрогобич

РЕАБІЛІТАЦІЙНЕ САНАТОРНО–КУРОРТНЕ ЛІКУВАННЯ ПОСТКОВІДНИХ ПАЦІЄНТІВ В УМОВАХ КУОРТУ ТРУСКАВЕЦЬ

Ковідна інфекція не зважаючи на початок активної вакцинації і формування штучного імунітету, залишається основною проблемою сучасної медицини світу. Тепер, як ніколи, стало питання реабілітації і санаторно-курортного лікування пацієнтів, що перенесли ковідну інфекцію.

Під нашим спостереженням знаходилось 33 особи віком від 37 років до 65 років (18 чоловіків і 15 жінок), які перенесли легку (I група), середню (II група) і важку (III група) форму коронавірусної інфекції і приймали нами розроблений реабілітаційний курс санаторного лікування протягом 18 – 21 дня в санаторії «Кришталевий палац».

Основний курс лікування включає: дієтичне харчування №5, №6 або №9 в залежності від профільного захворювання; ранкову гімнастику із обов'язковою дихальною гімнастикою; прийом нашої знаменитої біоактивної води «Нафтуса» в дозах 3мл на кг 3-5 разів на день як активного стимулятора імунної системи, регулятора метаболізму і активності гормонального дзеркала; трав'яні і медикаментозні інгаляції, аромотерапію, кисневу пілку, фізіотерапевтичні процедури (електрофорез йодиду калію, хлориду кальцію на грудну клітку, тубус-кварц для носа і горла, інформаційно-хвильову терапію на ділянку печінки і грудної клітки; магнітотерапію на грудну клітку; синусоїдально-модульований струм або діадинамотерапію на больові зони правого підбер'я і грудної клітки); класичний масаж грудної клітки; відвідування соляної печери; озокеритолікування по щадній методиці; заспокійливі хвойно-перлинні ванни; підводний душ-масаж; озонотерапію.

Статистична обробка отриманих результатів проводилась стандартними методами. Кількісні дані представлені у вигляді медіани; 2,5 – 97,5-го процентилей мінімального (Min) і максимального (Max) значень. Різниця оцінювалась як достовірні при $p \leq 0,05$.

У проведеному нами дослідженні були отримані позитивні результати реабілітаційного санаторно-курортного лікування в Трускавці у постковідних пацієнтів. Це дає нам змогу надіятись, що використання такої програми в подальшому дасть змогу оздоровлювати людей, що перенесли корона вірусну інфекцію і значно покращити якість їхнього життя.

Ключові слова: реабілітація, коронавірусна інфекція, комплексне санаторно-курортне лікування, біоактивна вода «Нафтуса», бальнеотерапія, курсові параметри.